

*De Vrouwen
van Napoleon*

Sois belle et tais-toi

*De Vrouwen
van Napoleon*

Sois belle et tais-toi

Jean Dewaerheid

Schrijver: Jean Dewaerheid
Coverontwerp: Jean Dewaerheid
ISBN: 9789402190717
© Jean Dewaerheid

Al verschenen:

1. "Onze Harmonie" (2006) in samenwerking met Cédric Dewaerheid.
2. "Laurent Emile Dewandeleer, mijn grootvader" (2007)
3. "Comoedia" (2008)
4. "100 jaar Fanfare Gevaertskring" (2009)

Van dezelfde auteur, verschenen bij "Les Presses du Midi"

5. "Het Mysterie van de Houten Bommen" vertaling (2010)
6. " 't Is voor ons" roman (2011)
7. "Papy, c'est quoi la guerre?" roman (2012)
8. "Napoléon Timbré, une conférence" (2013)
9. "Napoleon Verzegeld, een voordracht" (2013)
10. "Senatus" SF-roman; Nederlandstalige versie (2014)
11. "Senatus" Franstalige versie (2015)
12. "150 jaar muziek in Machelen" (2016)

Van dezelfde auteur, verschenen bij www.bol.com en www.amazon.com

13. "Veritas", een SF-roman, Engelstalige versie (2017) + E-book

Van dezelfde auteur, verschenen bij www.bol.com

14. "Napoleon en de gevolgen van zijn beleid" (2018) + E-book
15. "De Avonturen van een Veritas." roman (2018) + E-book

Meer informatie op www.dewaerheid.be

DANKWOORD

*Aan de lezers van 'Napoleon en de gevolgen van zijn beleid
voor de onze regio'.*

Aan de leden en sympathisanten van de 35 verenigingen in België en
Nederland waar ik met veel plezier een voordracht mocht geven
over Napoleon.

Hun op- en aanmerkingen waren de aanzet tot het schrijven van
dit derde boek over Napoleon.

Dank ook aan **Dymphna Van Dal** voor het ontwerpen van de
champagne capsules evenals aan **Christine Machtelinckx** en **Staf
Humbeek** voor hun waardevolle medewerking met de Champagnes
Michel Littière.

Met oprechte dankbaarheid aan mijn dochter **Vanessa Dewaerheid**.
Zij was corrector van dienst.
Dank voor je kostbare tijd en waardevolle opmerkingen!

En dan, *last but not least*, een dankwoord aan
Monique, mijn echtgenote.
Zonder haar steun en geduld zou dit werk er vandaag niet staan.

‘Dames en Heren, ik denk dat het tijd is om af te sluiten. Laten we beginnen met de verwezenlijkingen van Napoleon Bonaparte. Hij heeft de werking van de staat gereorganiseerd. De Senaat, de Raad van Staten, de ‘Banque de France’, de ‘Hautes Ecoles’, de Departementen, ... Ook het justitieel apparaat werd gemoderniseerd met Cassatie, het Vredegerecht of nog het Beroep. De administratie is doeltreffend en bemand met bekwame ambtenaren. Napoleon ligt aan de basis van het industrieel kapitalisme, het metrisch stelsel, een goed gestructureerd wegen- en waterwegennet. Ook de nummering van de huizen, het kadaster en de verlichting van de huizen van Parijs mogen op zijn naam gezet worden. En dan natuurlijk niet te vergeten de Codes. In 1804 wordt het privaatrecht van Frankrijk gecodificeerd. Met de jaren gaan andere codes het licht zien: in 1806 de ‘Code de procédure civile’ (burgerlijke rechtspleging), in 1807 de ‘Code de Commerce’ (koophandel), in 1808 de ‘Code d’instruction criminelle’ (strafvordering) en in 1810 de Code Pénal (strafwetboek). Stuk voor stuk, werken die als voorbeeld gaan dienen voor de rest van de wereld. Want wat zijn de voordelen van deze wetboeken? Vanaf 1804 is de wet niet alleen geschreven, maar ook en misschien vooral: ze is duidelijk. Iedereen kent zijn rechten én zijn plichten. Het is dezelfde wet voor het hele rijk. De burgerlijke stand (het huwelijk) wordt onttrokken aan het kerkelijk recht. Kerk en Staat worden aldus gescheiden. Geboortes en overlijdens moeten niet meer aangegeven worden bij mijnheer de pastoor, maar bij de gemeente of het stadsbestuur. Men moet eerst voor de Staat trouwen en daarna eventueel voor de Kerk. Wel garandeerde Napoleon (en veel later onze grondwet) dat de Staat de wedden en pensioenen van de bedienaren van (erkende) eredienssten verder zou uitbetalen. Vandaag nog zijn de sporen van het Concordaat te zien. Ik denk aan de erkenning van de zondag als rustdag en de verplichting van de gemeenten om de pastoor een woning te bezorgen. Voor de kerkfabrieken gelden nog steeds de voorschriften uit de tijd van

Napoleon. Met andere woorden, met Napoleon is men op zeer korte termijn gestapt van de feodale rechten naar onze moderne tijden.'

'En toch heeft de erfenis van Napoleon ... een duistere kant. De (pers)vrijheid werd beperkt, het zijn 15 geweldige jaren gekarakteriseerd door despotisme en nepotisme, Frankrijk is kleiner geworden, de koloniale verliezen zijn aanzienbaar, de openbare financiën zijn catastrofaal, de staatsschuld is gigantisch, 20 jaar economische crisis komen eraan, één miljoen Fransen zijn gestorven en men kan er drie miljoen Europese slachtoffers bij tellen.'

'Dames en Heren, ik zou u nog veel kunnen vertellen over Napoleon, bij voorbeeld over zijn paarden of over zijn ... vrouwen. Dat zijn dan wel andere voordrachten. Ik heb alleszins genoten van deze lezing, hier en vandaag. Ik dank u van harte voor uw aandacht en, wie weet, misschien tot een volgende keer.'

Het warm applaus van de zaal doet deugd, al zou een frisdrankje meer soelaas brengen. Ik ben inderdaad totaal uitgedroogd. Het was een aangename lezing met een dertigtal leden en sympathisanten. Een interessant publiek met pertinente vragen en opmerkingen. Twee Napoleon specialisten namen uitgebreid nota's, wat me nooit helemaal gerust stelt. Nu nog enkele boeken signeren en ik mag terug de weg op naar huis. Het grote voordeel van een lezing in de namiddag, is dat je vroeg thuis bent, al voorzie ik vandaag wel vertraging op de weg. Bij de heenreis waren de laatste tien kilometer zenuwslopend. Overal werven, waarop dan nog amper gewerkt werd. De retour ziet er dus niet bepaald aanmoedigend uit, vooral als ik er dan de traditionele spits bij reken. We zien wel of het een nachtmerrie wordt.

Terwijl de zaal stilletjes leeg loopt, ruim ik mijn spullen op. Laptop afsluiten en opbergen. Wanneer de niet verkochte boeken terug in hun doos liggen, komt de penningmeester aan met een discrete omslag. Ik veronderstel dat het bedrag klopt, maar hij staat erop dat ik het controleer.

‘Jean!, roept de voorzitter van de plaatselijke afdeling van het Davidsfonds, ‘Ik heb nog een vraagje: Kan je volgend jaar terugkomen met die lezing?’

‘Je bedoelt die lezing over de vrouwen van Napoleon?’

‘Ja, ik moet natuurlijk nog eerst zien of het past in onze planning, maar ik maak me sterk dat ons bestuur je opnieuw wil uitnodigen. Zie je dat zitten?’

‘Uiteraard, Antoine. Maar ik moet van mijn kant ook rekening houden met mijn agenda, die nu al stilletjes aan het vol lopen is. Ik stel voor dat we dat via mail regelen.’

Daarmee dacht ik dat de zaak afgehandeld was. Dat was een zware inschattingsfout die geen rekening hield met het enthousiasme van Antoine.

‘Ik veronderstel dat die nieuwe lezing aansluit op die van vandaag’, vraagt hij.

‘Uiteraard, al is hier en daar wel een overlapping. Het is niet noodzakelijk hetzelfde publiek, hé.’

‘Dat lijkt me logisch, maar ik neem aan dat ook de aanpak verschilt.’

‘Daar mag je zeker van zijn. Zie je, over elk van zijn vrouwen beschik ik over een uitgebreide documentatie. Napoleon heeft er tamelijk veel ... *gekend*.’

‘Josephine, Marie Louise en dan die Poolse ... Euh ...’

‘Maria Walewska, ja, natuurlijk. In totaal zijn er ongeveer een zestigtal geweest.’

‘Oeps!’ en de ogen van Antoine vragen naar meer.

‘Ze waren natuurlijk niet allemaal van dezelfde aard als de drie eerstgenoemden. Meestal was de liaison hevig en van korte duur.’

‘Nu maak je me echt nieuwsgierig.’

‘Die voordracht moet ik nog een beetje verfijnen, maar hij beperkt zich niet tot de amoureuze escapades.’

‘Wat bedoel je daarmee?’

‘Neem bijvoorbeeld zijn zussen. Hier spreekt men niet van “*la petite affaire*” zoals Napoleon zijn erotische spelletjes weleens noemde. Nee, maar deze vrouwen hebben allemaal een zeer duidelijke invloed gehad op onze Bonaparte.’

‘Ja, dat zal wel.’

‘Daarnaast heb je dan ook de vrouwen die niet gezwicht zijn voor zijn *avances*.’

‘En wat gebeurde daarmee?’ vraagt een benieuwde Antoine.

‘Deze dames werden, *comment dire*, ... verwijderd’.

‘Je bedoelt toch niet?’

‘Nee, nee. Niet opgesloten, gedeporteerd of omgebracht zoals zijn politieke tegenstaanders. Meestal werden ze gewoon verbannen uit de hoofdstad.’

‘En hoe behandel je die dames? Ik bedoel ... bekijk je het chronologisch? ... of naar gelang hun belang?’

‘Ik begin meestal met Letitia Bonaparte, zijn moeder.’

‘Die had ik niet verwacht in de lijst.’

‘En toch is ze belangrijk in ons verhaal.’

Ondertussen ziet de zaal er verlaten uit. Wij zitten hier na te kaarten zoals twee kameraden op café. Marcel, de penningmeester, is er bij komen zitten, al zegt hij geen woord. Wanneer ik aanstalten maak om te vertrekken, komt een jongere man binnen. Hij zet zich neer in